

Guía Docente			
Datos Identificativos			2018/19
Asignatura (*)	A avaliación psicolóxica das alteracións do linguaxe e a comunicación	Código	652498007
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Psicoloxía		
Coordinación	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.oter.otero@udc.es
Profesorado	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.oter.otero@udc.es
Web			
Descripción xeral	Nesta materia preténdese que os estudiantes coñezan cales son as técnicas de avaliação psicolóxica que se empregan nalgúns trastornos que implican dificultades na linguaxe e a comunicación, así como os procesos de avaliação que se segue en cada un deles.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
XERAIS DA MATERIA			AP1 AP2 AP3 AP6 BP2 BP4 CP7
Poden explicar por escrito cales son os fundamentos do proceso de avaliação e diagnóstico.			
Son capaces de aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliação empregados nas alteracións específicas da linguaxe e a comunicación.			
Poden realizar unha avaliação das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención; os trastornos do espectro autista, os trastornos específicos da linguaxe escrita; as dificultades de lectura; os trastornos da fluidez do fala; as disartrias; as disfonías; as alteracións da linguaxe no envellecemento e os trastornos dixerentativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo selectivo e as inhibicións da linguaxe.			
Son capaces de redactar un informe de avaliação.			
Foron capaces de realizar unha avaliação tras a intervención.			
Poden reflexionar por escrito acerca dos problemas e avances no ámbito da avaliação da linguaxe e a comunicación.			
Adquirir un coñecemento práctico da avaliação na área da linguaxe e a comunicación.			
Coñecer a actuación profesional e os ámbitos onde se desenvolve a práctica.			
Adquirir ou desenvolver os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliação da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións.			
Realizar a selección, avaliação e aplicación de recursos das Tecnoloxías da Información e a Comunicación na prevención e intervención sobre as dificultades de aprendizaxe relacionadas co desenvolvemento da linguaxe e a comunicación.			

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA 1: O PROCESO DE AVALIACIÓN E INSTRUMENTOS EMPREGADOS NAS ALTERACIÓN DA LINGUAXE E A COMUNICACIÓN	Obxectivos xerais da avaliação da linguaxe. Aspectos básicos a ter en conta na avaliação da linguaxe. Principais métodos de avaliação da linguaxe: entrevista, observación, cuestionarios, probas estandarizadas, análise de mostras da linguaxe O informe de avaliação.
TEMA 2: AVALIACIÓN DA TARTAMUDEZ	Métodos de avaliação. Avaliación diagnóstica. Avaliación funcional.
TEMA 3. AVALIACIÓN DO MUTISMO SELECTIVO E INHIBICIÓN DA LINGUAXE	Selección das estratexias de avaliação. O proceso xeral de avaliação. Estratexias e instrumentos para a avaliação
TEMA 4: AVALIACIÓN DO TRASTORNO POR DÉFICIT DE ATENCIÓN CON HIPERACTIVIDADE (TDAH)	Evaluación xeral: intelixencia, linguaxe e aprendizaxe. Avaliación específica: hiperactividade/impulsividade e atención. Avaliación funcións executivas no TDAH
TEMA 5: AVALIACIÓN DO TRASTORNO ESPECÍFICO DA LINGUAXE (T.E.L)	Obxectivos da avaliação do TEL. Importancia da detección temperá. Técnicas empregadas: mostras de fala, informes e inventarios, probas estandarizadas. O proceso de avaliação da linguaxe no TEL

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 B4 C7	12	12	24
Lecturas	A2 A3	9	18	27
Portafolios do alumno	A1 A6 B2	4	8	12
Proba obxectiva	A2 B4	1	11	12
Traballos tutelados	A2 A3 A6 B4	18	54	72
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de preguntas dirixidas aos estudiantes. Ao longo destas sesións presentaranse os contidos básicos da materia
Lecturas	Se realizarán lecturas de textos relacionados coa exposición do profesor.
Portafolios do alumno	En cada sesión de clase o estudiante deberá contestar a un cuestionario individual sobre a lectura realizada e un en grupo relacionado cos casos analizados ou as prácticas realizadas. Estes cuestionarios, ademais das presentacións power point correspondientes a cada clase deberá ser incluído no seu portafolios. Nel recollerán igualmente cantos comentarios, reflexións ou actividades realíicense durante o curso.
Proba obxectiva	Ao finalizar cada cuatrimestre os estudiantes realizarán unha proba de avaliação única. Esta proba terá o formato de proba obxectiva e nela avaliaranse conxuntamente todas as materias. Para configurar a proba e dispor dun arsenal potencial, o profesorado remitirá 5 preguntas por crédito impartido nunha materia. Aos estudiantes entregárselles un cuestionario onde figurarán identificadas as materias coas preguntas que lles corresponden e contestarán só a aquellas nas que estean matriculados. A cualificación obtida en cada materia será remitida ao profesor/a correspondente para que a inclúa na avaliação do estudiante. Quen suspendan unha materia recibirán indicacións do seu profesor/a para a súa recuperación.

Traballos tutelados	Os estudantes non realizarán por cuadrimestre más dun traballo tutelado. Este computará en todas as materias nas que estea matriculado posto que deberá contemplar as diferentes dimensíons tratadas nelas. Todos os profesores/ás implicados actuarán como titores, se ben será o coordinador da titulación quen lle asigne un titor responsable. A relación de estudiantes e titores responsables comunicarase a todo o profesorado. Finalizado o traballo todos os titores farán unha valoración (previamente protocolizada para simplificala) que remitirán ao titor responsable quen cualificará o traballo. Dado que en segundo cuadrimestre se acumulan materias, practicum e traballo fin de máster, os estudantes, coa orientación do seu titor e o acordo dos seus profesores poderán abordar un mesmo tema con tres perspectivas. Unha académica para responder á adquisición das competencias fixadas nas materias do plan de estudos. Outra profesional, para responder aos obxectivos do practicum. Unha última investigadora, onde a través da presentación dun proxecto de investigación poderán cumplir os obxectivos do traballo fin de máster. Pódese considerar, polo tanto, como un traballo único con tres partes e tres titores diferentes. Cada un recibirá o traballo completo, se ben cualificará a súa parte dando lugar a tres cualificacións independentes. O traballo deberá estar formalmente dividido en tres partes independentes, posto que a parte académica debe ser valorada tamén polo profesorado do segundo cuadrimestre
---------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Os estudantes que o soliciten poderán recibir tutorías ben individuais ou ben en pequeno grupo respecto a elaboración dos contidos tanto do portafolios como dos traballos tutelados. Os estudantes doutras universidades poderán recibir estas tutorías a través de videoconferencia.
Portafolios do alumno	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	A2 B4 C7	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de preguntas dirixidas aos estudantes. Ao longo destas sesións presentaranse os contidos básicos da materia	10
Traballos tutelados	A2 A3 A6 B4	Os estudantes non realizarán por cuadrimestre más dun traballo tutelado. Este computará en todas as materias nas que estea matriculado posto que deberá contemplar as diferentes dimensíons tratadas nelas. Todos os profesores/ás implicados actuarán como titores, se ben será o coordinador da titulación quen lle asigne un titor responsable. A relación de estudiantes e titores responsables comunicarase a todo o profesorado. Finalizado o traballo todos os titores farán unha valoración (previamente protocolizada para simplificala) que remitirán ao titor responsable quen cualificará o traballo. Dado que en segundo cuadrimestre se acumulan materias, practicum e traballo fin de máster, os estudantes, coa orientación do seu titor e o acordo dos seus profesores poderán abordar un mesmo tema con tres perspectivas. Unha académica para responder á adquisición das competencias fixadas nas materias do plan de estudos. Outra profesional, para responder aos obxectivos do practicum. Unha última investigadora, onde a través da presentación dun proxecto de investigación poderán cumplir os obxectivos do traballo fin de máster. Pódese considerar, polo tanto, como un traballo único con tres partes e tres titores diferentes. Cada un recibirá o traballo completo, se ben cualificará a súa parte dando lugar a tres cualificacións independentes. O traballo deberá estar formalmente dividido en tres partes independentes, posto que a parte académica debe ser valorada tamén polo profesorado do segundo cuadrimestre	20
Lecturas	A2 A3	Se realizarán lecturas de textos relacionados coa exposición do profesor.	20

Portafolios do alumno	A1 A6 B2	En cada sesión de clase o estudiante deberá contestar a un cuestionario individual sobre a lectura realizada e un en grupo relacionado cos casos analizados ou as prácticas realizadas. Estes cuestionarios deberán ser incluído no seu portafolios. Nel recollerán igualmente cantos comentarios, reflexións ou actividades realízense durante o curso.	20
Proba obxectiva	A2 B4	Ao finalizar cada cuatrimestre os estudiantes realizarán unha proba de avaliación única. Esta proba terá o formato de proba obxectiva e nela avaliaranse conjuntamente todas as materias. Para configurar a proba e dispor dun arsenal potencial, o profesorado remitirá 5 preguntas por crédito impartido nunha materia. Aos estudiantes entregárselles un cuestionario onde figurarán identificadas as materias coas preguntas que lles corresponden e contestarán só a aquellas nas que estean matriculados. A cualificación obtida en cada materia será remitida ao profesor/a correspondente para que a inclúa na avaliación do estudiante. Quen suspendan unha materia recibirán indicacións do seu profesor/a para a súa recuperación.	30

Observacións avaliación

A avaliación será continua e incluirá unha valoración cuantitativa do rendemento de cada estudiante en cada actividade realizada (incluídas as probas de exame que se poidan programar). Estas actividades serán recollidas polos estudiantes nun portafolios por materia. Nel os estudiantes recollerán todos os esquemas, presentacións, traballos realizados, lecturas, prácticas, cuestionarios contestados, etc. Este portafolios estará dispoñible sempre que o profesorado queira supervisalo e, en todo caso, será entregado ao finalizar as clases presenciais da materia para a súa supervisión e cualificación. Cada profesor avaliará as actividades realizadas, segundo as metodoloxías docentes empregadas, en os créditos que teñen asignados. A cualificación na materia será o resultado da media das cualificacións dos profesores que a impartan. A cualificación de cada profesor será ponderada segundo o número de créditos que imparte. No caso de utilizar probas puntuais de exame (proba obxectiva, preguntas tipo tema, etc.) a súa cualificación considerarase como parte do portafolios da materia, sen que o seu peso poida superar o 50% da nota total asignada ao portafolios. O resto da cualificación virá determinada polos criterios seguintes: Asistencia a clase (por enriba do 80%): 10% Realización de lecturas e traballos tutelados: 30% Nivel de rendemento madureza demostrada en actividades prácticas e tutorías: 10%

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase elixir a impresión a doble cara na entrega de traballos,e no caso dos alumnos doutras universidades o envío dos traballos telemáticamente.Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías